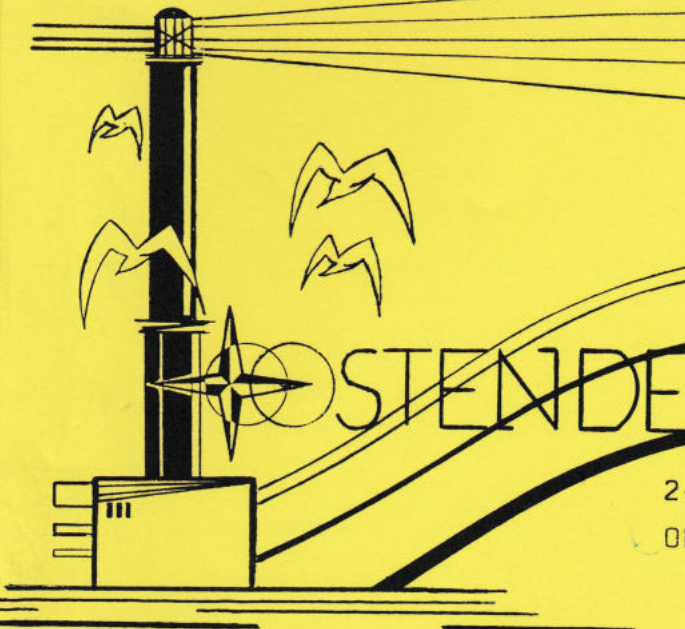

*A. J. E. De Coo
Schiedestraat 10*

GIDSENKRANTJE
"LANGE NELLE"

2-DE JAARGANG NR 4
OKTOBER - NOVEMBER - DECEMBER 1990

DRIEMAANDELIJKS ORGAAN VAN
DE AFDELING OOSTENDE VAN DE
WESTVLAAMSE GIDSENKRING
V. Z. W.

AFGIFTEKANTOOR OOSTENDE X

In dit nummer:

51.	AKTIVITEITENKALENDER	REDACTIE
52.	VOORWOORD	MARC LOY
53.	VERSLAG DELVAUX- & VISSERIJMUSEUM	JAAK FONTEYNE
55.	DE ST.-PETRUS & PAULUSKERK, deel 1	VINCENT DUFLOU
60.	PASTER PYPE	MARC LOY
61.	KLUIZENARES ST.-PIETERSTOREN	PIERRE CLAES
63.	NAPOLEON BONAPARTE	MARCEL BRAET
66.	PEURDERS ZOALS IK...	OMER SIMOENS
67.	VERNIEUWING LIDMAATSCHAP	REDACTIE
68.	MEMO AKTIVITEITEN	REDACTIE
69.	MIJMERINGEN : REISPERIKELEN, deel 1	OMER SIMOENS
72.	BURGERLIJK HOSPITAAL OOSTENDE, deel 1	MARIA VIEREN
74.	SPROKKELS	REDACTIE

Verantwoordelijke
uitgever en redactie:
Dirk Beirens
Floralbaan 7
8400 OOSTENDE

Secretariaat:
Marcel BRAET
Eekhoornstraat 20
8400 OOSTENDE

Voorzitter:
Marc LOY
Batterijstraat 70
8401 BREDENE

De medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.

AKTIVITEITENKALENDER

- ① Vrijdag , 14 december 1990 , om 20 uur (duur 2 uur)
Projectiezaal VTI, Stuiverstraat 108, 8400 Oostende

KON. LEOPOLD II , URBANIST van OOSTENDE

videoprojectie van de (broze) 16 mm film "Aan onze geniale beschermer" , met in- en uitleidende commentaar van de maker , architect Hubert Labyt.

Aansluitend worden 4 kortfilms geprojecteerd door ciné Club Oostende-leden :

- A. Leploe : 1. Oostende toen (Heemkundig Museum)
2. Beeldig Oostende (Oostendse beeldhouwwerken)
M. Decru : 1. Artfoor
2. Zand...zand (anekdotische spiritualiteiten!)

- ② Zaterdag , 19 januari 1991 , om 14.30 uur (duur 1 uur)
Scheepswerf IdP, Nieuwe Werfkaai 2, rechtover werf S. Versluys

Rondleiding op de scheepswerf IdP (Industrielle des Pêcheries)
door visserijschoolleraar Henri Laplasse

- ③ Zondag , 3 februari 1991 , om 10 uur (duur 1 uur)
Ingang Synagoge , F. Van Maestrichtplein , achter de St.-Jozefskerk

Bezoek aan de Oostendse synagoge o.l.v. de heer J. Kalter

- ④ Zaterdag , 2 maart 1991 , om 14.30 uur (duur 1 uur)
Ingang Loodswezengebouw, W. Churchillkaai, aan het Montgomerydok

Bezoek aan het nieuwe Loodswezengebouw o.l.v. architect M. Felix

TERUGBLIK OP ANDERHALF JAAR AKTIVITEITEN van GIDSENKRING LANGE NELLE

1. Vrijdag, 30.06.89 : Kreekenwandeling
2. Zondag, 10.09.89 : Open Monumentendag (beiaardtoren, watertoren)
3. Zondag, 22.10.89 : Vuurtoren- en vismijnwandeling 1
4. Vrijdag, 17.11.89 : Voordrachten Belg. Vorstenhuis + Kon. Louise-M.
5. Zaterdag, 09.12.89 : Bezoek St.-Petrus en Pauluskerk
6. Zaterdag, 17.02.90 : Bezoek Handboogschuttersgilde St.-Sebastiaan
7. Donderdag, 15.03.90 : Bezoek Stedelijke Kunstacademie
8. Zaterdag, 31.03.90 : Bezoek restauratie St.-Petrus en Pauluskerk
9. Zaterdag, 28.04.90 : Bezoek TRP Raversyde (domein Prins Karel)
10. Zaterdag 26.05.90 : Leopold II-wandeling
11. Zaterdag 16.06.90 : Vismijnwandeling 2
12. Vrijdag 22.06.90 : Kreekenwandeling
13. Zondag, 09.09.90 : Open Monumentendag (Huize Louise-Marie, praalgraf Kon. L.-M., kapel hospitaal + Kon. wandelingen)
14. Zaterdag, 22.09.90 : Bezoek Delvaux- en Visserijmuseum
15. Zaterdag, 20.10.90 : Bezoek Peperbusse-museum
16. Vrijdag, 16.11.90 : Voordracht : herwaarderingsgebieden Oostende
17. Vrijdag, 14.12.90 : Filmprojectie Leopold II urbanist + 4 kortfilms
.....vervolg.....zie hierboven.....
.....en we hebben nog meer in petto.....

Voorwoord

Marc Loy

ONZE NIEUWJAARSWENSEN VAN VORIG JAAR ZIJN
AMPER KOUD OF DAAR KOMEN WE AL AANZETTEN
MET DIE VOOR '91 .

WEER ZIT ER EEN - NU AL TWEEDE - WERKJAAR OP .

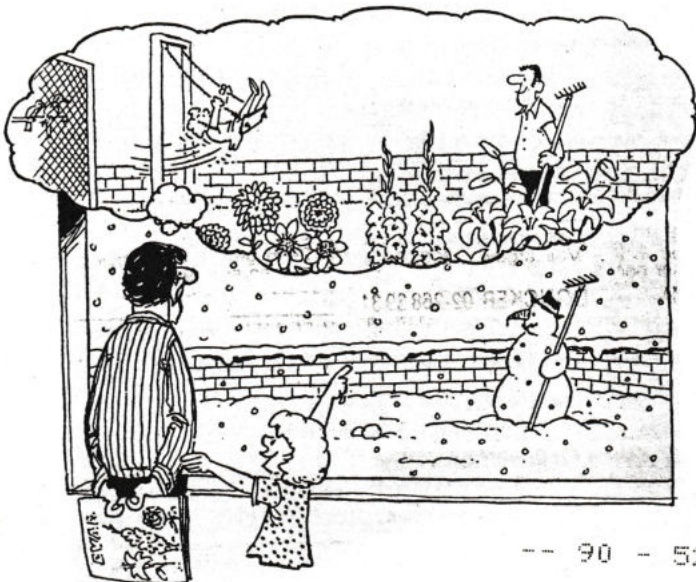
ZOALS BELOOFD OFFREERDEN WE U EEN MAANDELIJKSE
IN- OF OUTDOOR AKTIVITEIT , ONS GIDSENBLAD EN
HET WESTVLAAMS TIJDSCHRIFT VAN ONZE GIDSENKRING .

ONZE KALENDER VOOR VOLGEND JAAR STAAT VOOR
EEN RUIM PART OP POTEN EN HET BELOOFT
EEN DRUK JAAR TE WORDEN . MAAR MEER DAAROVER LATER !

ONDERTUSSEN HOPEN WE NATUURLIJK STILLETJES DAT
U ONS TROUW BLIJFT DOOR UW LIDMAATSCHAP TE
VERLENGEN.....EN DAT WE U OP ^{!!}EËN VAN ONZE
STADSVKERNENDE AKTIVITEITEN MOGEN BEGROETEN .

ALVAST PRETTIGE FEESTDAGEN EN VEEL LEESGENOT.....!

HET BESTUUR

BEZOEK AAN PAUL DELVAUX-MUSEUM te OOSTDUINKERKE en
HET VISSERIJ-MUSEUM te KOKSYDE.

J. FONTEYNE

Raar weer was het toen we startten, zaterdag 29 september aan de John Bauwensschool. Door de Expo over leven en werk van René Magritte hadden we de smaak te pakken gekregen en met een groepje erg nieuwsgierigen trokken we naar het museum van de Stichting Paul Delvaux.

In een aangename museumruimte kwamen we als in een natuuristen-centrum terecht met (bijna) overal (knappe) naakte (jonge) vrouwen (op de schilderijen). Van het goede te veel?

Doch we zijn reeds aan veel gewoon sedert de wet op het strand wat meer textielbesparing toelaat en sedert we V. T. M. hebben. Doch ik zat reeds lang met de vraag naar het waarom?

Had de kunstenaar een reden? Kende hij die eventueel wel zelf? Was hij een soort beenhouwerszoon, opgegroeid tussen het vlees?

De gids nam ons mee langs de werken en voorwerpen, toonde ons een blijvende invloed van een Grieks-Latijnse opvoeding, van architectenstudies, zijn jeugdgeving, ..Hij liet ons zelf de raadsels ontdekken op de schilderijen en tenslotte kregen we er ook de oorzaak van te horen, van een diepe folterende pijn die die mens jarenlang heeft geteisterd en in de meeste van zijn werken meer of minder opduikt. Heel dikwijls wandelt of staat er op zijn werken een eenzame mannenfiguur, afwezig te staren in de verte, naar wie, naar wat?

Thans, 93 jaar oud, heeft hij het schilderen moeten staken door een verzwakt gezichtsvermogen.

Zoals bij zoveel kunstenaars moet men zijn leven kennen om zijn werk te kunnen begrijpen.

In ijltempo naar het Visserijmuseum waar een totaal ander soort gids ons opwachtte, een oud-visserkapitein die o.m. nog aan de Evenaar gevist heeft.

De man kan uren vertellen op een heel boeiende en logische wijze zonder te moeten nadenken of onderbreken, beginnend bij de scheepsbouw en haar evolutie, dan de visserij, ..hoe men het vroeger deed met zeil en zonder motor, zonder elektronica, zonder zeekaarten, geen dieptemeter, geen Decca, geen Plotter, ..Alleen het gezond verstand, de observatie, de ondervinding, leven met en in de natuur, soms - of dikwijls - leren uit eigen schade en schande.

In het mooie, ruime en moderne museum zijn er voorts nog een massa interessante zaken te zien. We vermelden bv: de scheepsmodellen, foto's en schilderijen, boeken, documenten, gebruiksvoorwerpen, opgeviste en binnengebrachte archeologische vondsten. Heel interessant is ook de maquette van de ouderwetse scheepswerf zoals wij er een reeks gekend hebben rond het opgevulde derde handelsdok (waarop nu het stadhuis staat). Alleen ontbreekt er nog de heerlijke geur van bewerkt hout, teer en pek en het geklop van de sloopstimmerluis op het hout of op de pekdraad om de naden tussen de planken te dichten.

Laatst hoorde ik iemand zeggen: "En Venetië, het stinkt daar!". Ik kon niet nalaten te zeggen dat ik bij mijn vijf bezoeken en/of verblijven daar, zoiets niet heb opgemerkt. Later heb ik over de

woorden van die mens nagedacht en ben tot het besluit gekomen dat die mens waarschijnlijk nooit heeft leren genieten van de wind, van de geur van een haven. Hoe dikwijls heb ik als kind - of als volwassene - niet door de haven geslenterd; genietend van wat er te zien, te horen, te ruiken, te voelen valt.

Het verhaal van de gids was buitengewoon boeiend, zelfs voor wie er al veel over wist. We namen afscheid van die mens en langs het oude vissershuisje trokken we naar de "staminee" om al die opgedane ervaringen met een lekker slokje zwart, bruin of blond door te spoelen. Want de Gidsenkring bracht ons, buiten veel werk, een heleboel vrienden in een aangename sfeer van gedeelde smart en dubbele vreugd.

Veel mensen waren die dag belet en hadden dus hun kat moeten meesturen. Omdat alles zo interessant was, wil ik niet alles

verklappen. Misschien, op een ander keer in een ander jaar zullen we dit bezoek overdoen. Ik, in ieder geval, keer naar beide plaatsen terug want ik heb er nog maar een deel van gezien.

Aansluitend bij dit verhaal van zee, wind en storm, kunnen wij nu reeds aankondigen dat we waarschijnlijk volgend najaar een uitstap mee-inrichten met VELT-Oostende naar het Verdronken Land van Saeftinghe in Zeeuws Vlaanderen. Buitengewoon interessant voor ons om te begrijpen wat er hier in onze streek gebeurd is bij het ontstaan der krekens. Meer nieuws hierover later.

Nog enkele beelden uit het eerste en tweede museum:

Hij viste aan de

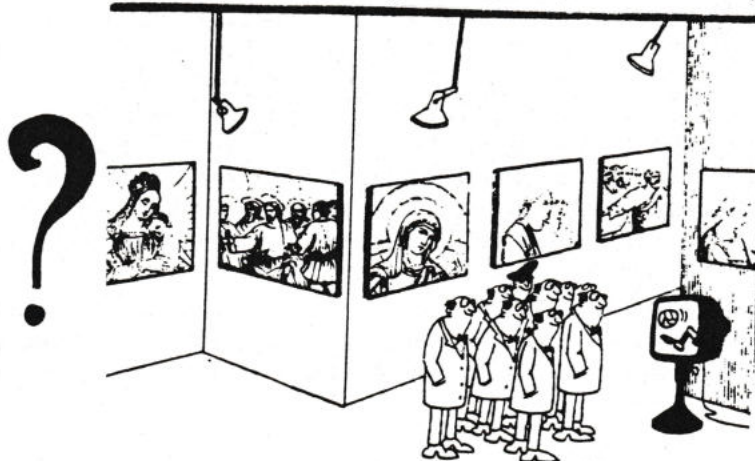
Evenaar

Was Paul D. gefascineerd door treinen en vrouwen?

Platbodemschuit met zwaarden

CORK

1. INLEIDING

A. DE NEOGOTIEK

De Sint-Petrus en Pauluskerk, hoofdkerk van de stad Oostende moet worden beschouwd als een schoolvoorbeeld van uitgezuiverde neogotische kerkarchitectuur. We hebben hier dus te maken met een neostijl (1), een typisch verschijnsel voor de 19de eeuw. De neogotiek, die zich parallel aan het neoclassicisme ontwikkelde in Engeland vanaf het midden van de 19de eeuw, verspreidt zich vanaf het begin van de 20ste eeuw vanuit Engeland over de rest van het Europese vasteland : Nederland, België, Frankrijk en Duitsland.

Hoe moet die plotse interesse en herwaardering voor de middeleeuwse gotiek nu verklaard worden? Vanaf het einde van de 18de eeuw tot het midden van de 19de eeuw bevinden we ons volop in de romantiek. In die periode gaan heel wat kunstenaars, in zijn ruimste betekenis van het woord genomen, plots een grote belangstelling tonen voor het verleden, inzonder de middeleeuwen. Zo zien we bijvoorbeeld dat heel wat auteurs hun verhalen laten afspelen in de riddertijd. Denk maar 's aan "Ivanhoe" van Sir Walter Scott.

Daarnaast stellen we vast dat heel wat gotische gebouwen sporen van verval vertoonden daar ze heel wat geleden hadden gedurende de vele oorlogen die er in Europa hadden gewoed. Die vernieuwde interesse voor het middeleeuws verleden bracht met zich mee dat men die gotische architectuur opnieuw ging appreciëren en restaureren. De architecten komen alzo opnieuw in contact met die middeleeuwse bouwprincipes en -methodes. Dit zal leiden tot een opnieuw toepassen van deze principes en methoden in hun nieuwe 19de en begin 20ste-eeuwse bouwwerken. Deze vernieuwde interesse voor die oude bouwprincipes en -methoden, vindt trouwens een voedingsbodem in de opkomende "Arts and Crafts"beweging, die ontstaat als reactie tegen de fel opkomende mechanisatie en ijvert voor het behoud en de waardering van de bekwame ambachtslui.

B. DE MIDDELEEUEWSE GOTIEK. ONTSTAAN.

De middeleeuwse gotiek werd omstreeks 1140 geboren in Ile-de-France, het hart van Frankrijk. Dit gebeurde vanuit een nieuwe theologische en psychologische ingesteldheid, die we echter niet meer zullen aantreffen in de neogotiek. In de neogotiek gaat het enkel om een

(1) Neostijlen hebben vooral betrekking op de bouwkunst, doch we vinden ze ook terug in de andere kunsttakken en zelfs in de toegepaste kunsten, zij het in minder uitgesproken vorm.

zuivere toepassing van die gotische bouwprincipes en -methoden, los van deze ideologieën.

Deze middeleeuwse gotiek die aanvankelijk een Frans fenomeen was, verspreidde zich stilaan over West-Europa. We vinden ze zelfs terug in de Baltische landen, Polen, Hongarije en Bohemen. Slechts in Italië zal de zuivere gotiek zo goed als geen ingang vinden. De gotiek zal blijven voortleven tot in de eerste decennia van de 16de eeuw en kan onderverdeeld worden in 3 perioden :

1° 1140 - 1200 : Vroeggotiek

2° 1200 - 1350 : Franse Hooggotiek

3° 1350 - begin 16de eeuw : Laatgotiek (Flamboyante of Vlammeende gotiek)

C. DE THEOLOGISCHE & PSYCHOLOGISCHE IDEOLOGIE v/d MIDDELEEUWSE GOTIEK

Het romaanse bedehuis werd gezien als een versterkte burcht, gebouwd door de mens voor God, die hij beschouwde als een heersende vorst. De romaanse mens zag die koning God wel niet, maar dat was de gangbare theologische visie. Bij een koning hoort nu eenmaal een burcht, vandaar dat een romaanse kerk een zware duistere constructie was.

De opkomst van de gotiek gaat gepaard met een volledig nieuwe theologische visie, waarbij de gotische mens het bedehuis niet meer ziet als een burcht maar als een voorafbeelding van het Hemelse Jeruzalem. De kerk wordt nu opgevat als zijnde een hemel op aarde die God zelf komt bewonen. Deze nieuwe visie is vooral gebaseerd op een tekst uit de Apocalyps van Johannes (hfst. 21, vers 2 e.v.) :

"En de heilige Stad, het Nieuw-Jeruzalem, zag ik neerdalen van God uit de hemel, toegerust als een bruid, die voor haar man is getooid. En ik hoorde van de Troon een machtige stem, en ze sprak : "Zie de Woonstede Gods, bij de mensen : Hij zal zijn Tent bij hen spannen. Zij zullen zijn volk zijn." En men toonde mij de heilige stad Jeruzalem, neerdalend uit de hemel. Ze prijkte met Gods heerlijkheid; haar lichtglans leek op edelstenen, op jaspis helder als kristal. Ze had een grote hoge muur, met twaalf poorten, drie naar elke windstreek. De muur van de stad had twaalf grondvesten, en daarop twaalf namen der twaalf apostelen van het Lam. De bouwstoffen van haar muur waren van jaspis. De stad zelf was van goud, gelijkend op helder kristal. De grondvesten van de muur waren met allerlei kostbare stenen versierd. De eerste grondvest was jaspis, de tweede saffier, de derde chalcedon, de vierde smaragd, de vijfde sardonyx, de zesde kornalijn, de zevende chrysopaas, de achtste beryl, de negende topaas, de tiende chrysoliet, de elfde hyacint, de twaalfde ametyst. De twaalf poorten waren twaalf paarden; ieder poort op zich één parel. Het plein van de stad was louter goud, doorschijnend als kristal."

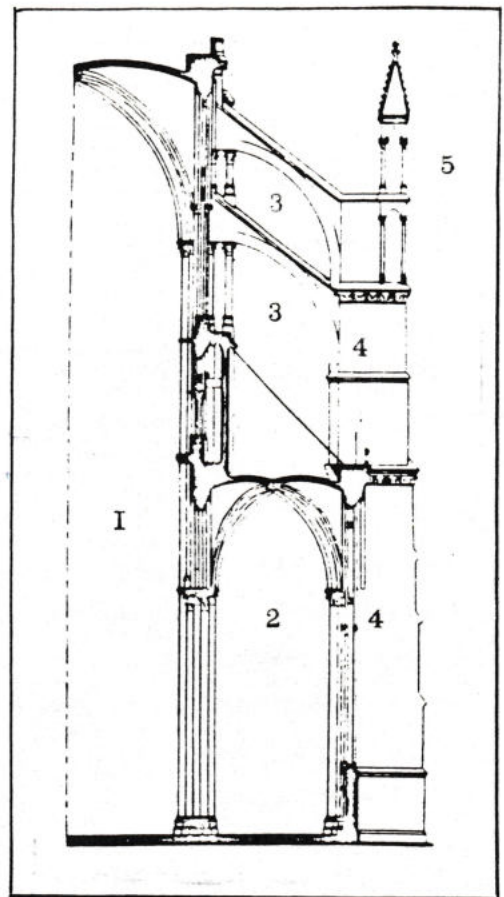
De gotische mens zal dan ook daadwerkelijk pogen dit nieuw Jeruzalem te realiseren, wat duidelijk merkbaar zal worden in het bedehuis zelf. De gotische kerk trekt zich volledig los van de materie. Wanden vallen

weg en men streeft naar een sterk geaccentueerd verticaliserend effect. Hierdoor wordt een indruk van gewichtloosheid verkregen. Het zich lostrekken van de materie zorgt ervoor dat het bedehuis transparant wordt, daar de weggevalle muren nu worden ingenomen door gekleurde brandglazen. Hierdoor wordt het licht in de kerk een onnatuurlijk licht, een mysterieus medium dat een bovenaardse en sacrale sfeer oproept en de buitenwereld afsluit. Dit gekleurd glas evocert tevens de kleurige en schitterende effecten van de edelstenen, vermeld in de Apokalyps.

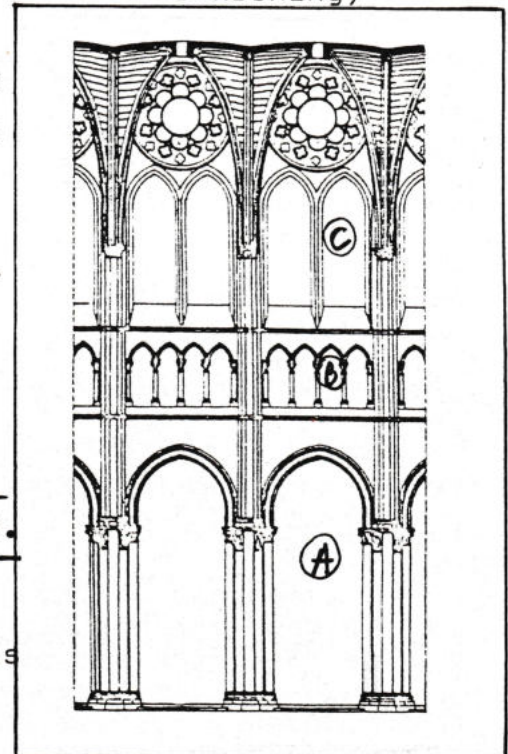
Die nieuwe theologische visie kan niet losgekoppeld worden van een nieuwe psychologische gotische mens, die gekenmerkt wordt door een groot gemeenschappelijk enthousiasme. De gotische mens wil aan alles actief deelnemen, vandaar dat er een nieuwe vorm van devotie ontstaat gekenmerkt door een meer menselijk aspect. Een medebepalend gevolg hiervan is dat de kerk steeds meer en meer een grotere rol gaat spelen in het dagelijks leven. Een groot deel van het leven van de mens speelt zich af in en rond de kerk. Denk maar 's aan het feest van het kerkelijk jaar, het religieus toneel en volkse feesten. Hierbij ging men vaak over tot het parodiëren en verdraaien van gewijde teksten en handelingen. Deze vorm van vertier, die toen getolereerd werd, is een bewijs dat men zeer vertrouwelijk omging met alles wat met godsdienst te maken had.

D. **HOE WORDEN DIE NIEUWE THEOL. & PSYCH. VISIES OVERGEBRACHT OP DE ARCHITECTUUR?**

1° Het grondplan van het romaans bedehuis wordt behouden. Het gotisch bedehuis bestaat dus eveneens uit een middenschip met 2 à 4 zijbeuken, een transept (=dwars- of kruisbeuk) en een lang gerekt koorgedeelte.

- I : Middenbeuk
- 2 : Zijbeuk
- 3 : Luchtbogen
- 4 : Steunbeer
- 5 : Fiaal (Steunbeerbekroning)

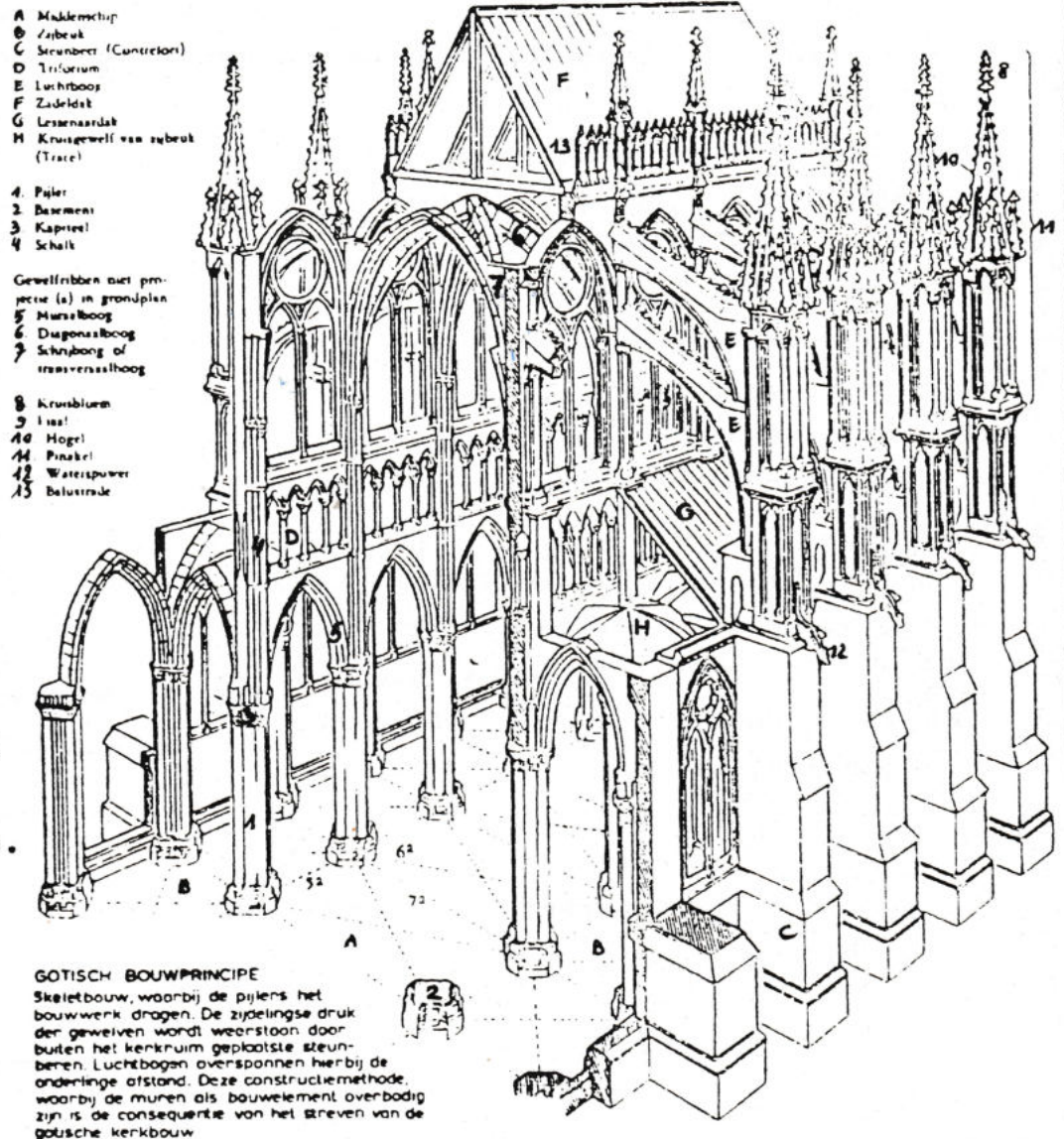

- A. Bogengalerij
- B. Triforium
- C. Venstergalerij

GOTISCH BOUWPRINCIPE

2° Men gaat over op een skeletbouw

Dit betekent dat men een onderscheid maakt tussen dragende actieve elementen en passieve elementen. Deze dragende elementen zijn de zuilen, pijlers en ribben voor de gewelven. Skeletbouw biedt uiteraard een aantal voordelen. Zoals reeds gezegd het laat toe de wanden te vervangen door grote gekleurde brandglazen.

Ook hoogbouw is hierdoor mogelijk waarbij de dragende structuren (zuil, pijler en rib) het verticaliserend effect sterk gaan accentueren. Skeletbouw biedt eveneens een nieuw drukafleidingssysteem. Via de gewelfribben wordt de verticale druk van het gewelf afgeleid naar de zuilen. De zijwaartse druk wordt opgevangen door aan de buitenzijde steunberen te plaatsen, die bovenaan voorzien zijn van luchtbogen die over de zijbeuken heen de hoger gelegen delen van het schip en koor steunen.

3° De romaanse rondboog wordt vervangen door de ogief (=spitsboog)

4° De wand van het middenschip krijgt nu in het gotisch bedehuis een 3-ledige structuur. Bovenaan krijgen we de venstergalerij. Onder de vensterzone krijgen we het triforium (dienstgang rond middenschip), met daaronder de bogengallerij

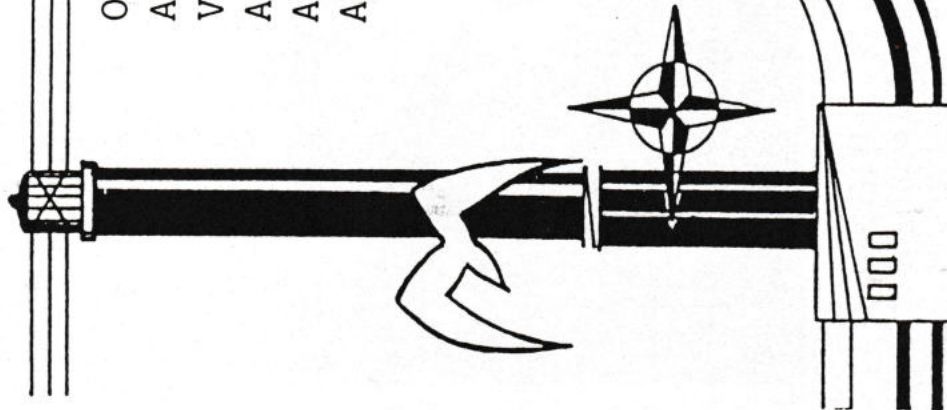
5° De westgevel wordt sterk benadrukt. Ze vormt een stijgende eenheid, bestaande uit 3 portalen, die de Heilige Drievuldigheid voorstellen, een tussenverdieping waarin een groot roosvenster is aangebracht en 2 grote daar boven uitstekende hoge torens.

Bezoek met gediplomeerde gidsen	Visite avec guides diplomés	Fachkundige Führung	Visits with official guides	Visitas con guías diplomados	Visita con guide diplomati
---------------------------------------	-----------------------------------	------------------------	-----------------------------------	------------------------------------	----------------------------------

OOSTENDE

Officiële gidsenkring - Oostende
 Association de guides officiels - Ostende
 Verein diplomierter Fremdenführer - Oostende
 Association of official guides - Ostend
 Asociación de guías oficiales - Ostenda
 Associazione di guide ufficiali - Ostenda

Inlichtingen en aanvragen Eekhoornstraat 20
 Informations et réservations B - 8400 OOSTENDE
 Information und Anfrage 059/80.78.10
 Informations and demands 059/70.72.07
 Informaciones y demandas
 Informazioni e richieste

WESTVLAAMSE GIDSENKRING
" LANGE NELLE "

rekening nr. 068-2075070-73

t.n.v. Westvlaamse Gidsenkring
 Afd. Oostende "Lange Nelle"
 Eekhoornstr.20
 8400 OOSTENDE

100 jaar Vrije Visserijschool Paster Pype

Paster Pype : de priester werd visser.

Naar aanleiding van de jubelende Vrije Visserijschool in Oostende siliëren wij van de week even de t. guur van Paster Pype als bezee- de kracht achter het op het eind van vorige eeuw ontluikende vrije visserijonderwijs.

Maar menhère Herrie - zo was hij gekend bij de vissers - was meer dan pastoor en leraar. Als aanbouwerszoon via benoeming naar de kust gedreven ontwikkelde hij zich in de visserijwereld als zelfmade wetenschapper, sociaalvoelend kapitein, directeur ombudsman, reder, konservator en varend visserij-aalmoezenier.

boerzoon

Hendrik Pype werd op 12 januari 1854 te Geluwe bij Menen geboren. Hij groeit in het platteland, waar zijn ouders een boerderij uitbaten, op temidden de seizoenwisselingen. Na het college van Menen trekt hij naar het seminarie van Roeselare en op 7 juni 1879 wordt hij priester gewijd. Twee maand later is hij leraar in het college van Nieuwpoort en hij zal de kuststreek niet meer verlaten. Vijf jaar daarop wordt hij kapitein benoemd van de Sint-Petrus en Pauluskerk in Oostende. Het volke leven in het nabijgelegen visserskwartier en kraak ochtendlijke boeden aan kruk en vismijn boeien hem sterk. Hij leert er de Oostendse vissersziel doorgroonden. Hij ziet er de armoede en de aan bijgeloof nakende godsvrucht, de kleine en grote drama's, het analfabetsme, de kroostrijke gezinnen in de veel te enge behuizing. Pype keek, leerde en hielp.

Twee jaar later wordt hij aalmoezenier ter zee benoemd en krijgt zijn parochie op een grenzeloze dimensie van 't zilte nat en imponeerende wolkenreinders. Voor het eerst maakt hij aan den lijve kennis met het element waar zijn parochianen alles aan te danken of te verliezen hebben. De nieuwe opdracht houdt in dat hij beurtelings dienst moet kloppen op één van de twee visserijwachtschepen. Het stoomschip 'Ville d'Anvers' vaart van september tot april, het zeilschip 'Ville d'Ostende', een brikshoener, neemt de zomerkampagne van mei tot augustus waar. Na 1918 neemt de 'Zinnia' die taak over. Het zijn schepen die de Noordzee doorkruisen om toezicht uit te oefenen op de visserij, onderlinge geschillen op te lossen, hulp te bieden en levensmiddelen te verstrekken. Naast de kommandant en officieren is er de aalmoezenier voor de zielezorg en een dokter en verder nog werktuigkundigen, matrozen en een aantal scheepjongens. De boerzoon krijgt zebeenen en naast zijn priesteropdracht: mislezen en godsdienstonderricht verstrekken aan scheepjongens ontwikkelt zijn spontane drang naar kennis zich - zeg maar beroepsmatig - op zeevaart en alles wat met het maritieme milieu en specifiek de visserij te maken heeft. Omwille van zijn aalmoezeniersfunctie maar vooral door zijn gemoedelijk optreden wordt hij al vlug de vertrouwensman van de vissers. Als het kan laat hij zich vanaf het visserswachtschip aan boord roeien van de vissersvloepen. En keuvelend over vangst, labeur, verlangens en problemen heeft hij al gauw de vissersziel doorgrond. Om de maand komt het visserijwachtschip binnen waarbij bemanning en aalmoezenier worden afge- lost. De maand aan wal geeft Paster Pype de gelegenheid om zich niet alleen om de religieuze maar ook de sociale toestand van de vissersbevolking te bekommeren.

school

Zo ziet hij al vlug in dat er een nijpende nood is aan degelijk visserijonderwijs. In 1888 sticht hij een school die voor de opleiding van vis-

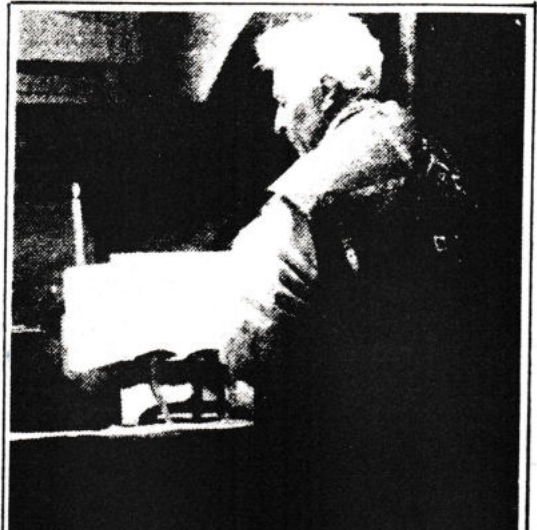
serjongens zou zorgen. Hij krijgt van de weduwe van een rijke wijnhandelaar een huis in de Wellingtonstraat. Uit dankbaarheid krijgt de school de (geheiligde) naam van de onlangs overleden zoon van de weduwe: Sint-Andreas. Onder Pypes leiding en in de dagelijkse pedagogische taak geholpen door de Broeders van Liefde en een paar vakmensen uit de visserijwereld kan men zich moeilijk een geschikter en toegewijder figuur indenken en meer dan veertig jaar zou de nu al legendarische Paster Pype de school leiden. Zijn initiatief raakt bekend en er verschijnt zelfs een plaat van de onderwijzende Pype in 'The World's News' uit Sydney, Australië. Iedere dag is er les van 8 u 30 tot 11 u 30 en van 13 u 30 tot 16 u 30. Het schooljaar begint op 1 oktober en eindigt op 31 juli. Op het einde van het derde studiejaar wordt aan diegenen die hun examen voor een jury geslaagd zijn, het diploma van 'patroon visser' afgeleverd. In de grote tuin van de school plaatst directeur Pype met behulp van vrienden en weldoeners de romp en het tuigage van een vissersvaartuig.

Ex-schipper Robert Ryx bewaart de beste herinneringen aan zijn schooltijd (1916-1921) bij Paster Pype... Een tijd om nooit te vergeten - mijmert hij nu nog... Ik herinner mij nog zeer goed een stormachtig onderhoud met menhère Herrie. Hij had Frans Monteny en ik gevraagd om onder de vakantie de paardemolen (op de speelplaats van de school te schilderen, wat we maar al te graag deden. Jammer genoeg had E.H. Pype daar ook enkele kippen lopen, die een bezetting voor ons werden. Onder het schilderen broedden wij een plannetje uit om op eier- jacht te gaan. Zeggen en doen was

voor ons hetzelfde. Na het schilderen slopen wij achter de kippen aan en vonden inderdaad acht eieren, voor elk vier, die we stante pede achterover drukten en mee naar huis namen. De zondag daarop gingen we als gewoonlijk naar de mis. Bij het verlaten van de kerk stond menhère Herrie ons op te wachten. We voelden nattigheid en zetten het op een lopen. Hij riep ons echter ludig terug en schoorvoetend moesten we bijdraaien. Hij ondervroeg ons over de slechte leg van zijn kippen, nam onze wang tussen zijn twee 'kneukels' en gaf er een korte draai aan (dat paste hij bij balorige koppigaards dikwijls toe). Het deed verdomd pijn en hij kreeg wat hij nodig had. We biechten alles op en zegden dat we de eieren aan moeder hadden geg... En 't was oorlog en voedsel-schaarste! Menhère Herrie verstond het en veegde er de spors over. Vervolgens stichtte hij met behulp van de zusters van de H. Vincentius een naai- en koksschool voor meisjes uit de visserijwereld. Ze was gelegen in de Cirkelstraat en groeit tot een huishoudschool uit.

sociaal

Tijdens de beruchte vissersopstand van augustus 1887 toonde Paster Pype zich een sociaal voorman. Toen twee te Oostende aange- meerde en lossende Engelse vissers- vaartuigen, die aanleiding waren ge- weest van een spontane opstand waarbij drie doden vielen onder de vissersbevolking vertrokken waren, weigerden de vissers om het werk te hervatten en is het Paster Pype die al zijn talent en overredingskracht in de schaal moet leggen om de vissers tot kalme aan te manen en de ge-

Paster Pype draagt zijn laatste mis op aan boord van de Zinnia. Wij schrijven 1926.

moederen te bedaren. Bij de begrafenis van de neerge- schoten vissers sprak Paster Pype een ontroerende lijkrede uit en ging hij dadelijk aan het werk om in de schoot van een daartoe opgericht comité, de wezen van de slachtoffers te helpen.

In 1894 sticht hij met enkele van zijn naaste medewerkers de vrije Vis- sersgilde 't Zal wel Gaan' die onder- dak vindt in de Sint-Franciscus- straat en waar de vissers kunnen ver- pozen bij pot en pijp, waar voor- drachten, lessen, toneelavonden... worden gegeven. Paster Pype slijt er uren temidden zijn vissersvolk. En Ernest de Spot gewezen aalmoeze- nier ter zee die Paster Pype goed ja- kend heeft schrijft: 'Van alles was hij de ziel, hij sprak, feestte en zong mee. O, het heugt mij hoe hartelijk hij de 'Blauwvoet' van Rodenbach zingen kon... een frisse herinnering aan z'n Roeselaarse studententijd'.

natuurvorser en geleerde

Heel zijn leven ijvert Paster Pype voor de lotsverbetering, materieel en geestelijk, van de vissers. Hij be- vaart de Noordzee van de Vlaamse kust tot IJsland, van Schotland tot Noorwegen, van Denemarken tot Engeland. De structuur van de vis- sershaven, de bouw van schepen, het breien en de werking van de net- ten heeft hij vergeleken en onder- zocht. Telkens met de bedoeling om onze vissers iets nieuws bij te bren- gen. Hij onderzoekt de zeebodem, duizende vissen heeft hij opengesne- den om via hun maaginhoud hun le- venswijze te ontlede.

En ten bate van de produktie heeft hij in aansluiting op het werk van Prof. Gilson, het plankton, de diato- meën bestudeerd om de verplaat- sing van deze zeediertjes en bijge- volg de migratie van de visscholen en vissoorten te kunnen bepalen. Zijn opgedane kennis legt hij in geschriften vast... een boekje voor de Visschers en de Visscherscho- len', talrijke bijdragen in het vak- blad 'De Vlaamse Zeevisscher'. In 1911 verschijnt zijn omvangrijk werk 'Over de visserij' (Nederlan- se Boekhandel) waarin de schrijver het heeft over visgronden, tijen, vis- sers en visserij. Later verschijnen nog een boek 'Over Motoren', toen een revolutionair tuig aan boord van de vissersvloepen en een 'Kerkboek voor Zeelieden'. Zijn standaardwerk 'Zeevissen en Zee- visserij' blijft omwille van zijn over- lijden in 1926 onuitgegeven.

Ondertussen bouwt hij binnen de visserij school een laboratorium uit waar met het oog op het innamen en bewaren van vis, wetenschappelijke profnemingen gedaan worden. Hij richt ook een museum op waar alle Noordzeevissoorten en schelpen aan bod komen, alsook de vele herinne-

ringen van zijn vele zeezeizen. Met behulp van reder en scheeps- bouwer August Hamman kan Paster Pye in 1898 een schoolschip voor visserij uit rusten. Het betreft hier de zeilsloop O. 154 'Septentrio', ge- bouwd uit hout in 1880 op de werf van August cattoor, dat nu her- doopt wordt tot de O. 154 't Zal wel Gaan' en tot schoolschip omge- bouwd. Tijdens de 1ste W.O. be- kommerde Paster Pype zich om de vluchtelingen.

stoere vissers wenen

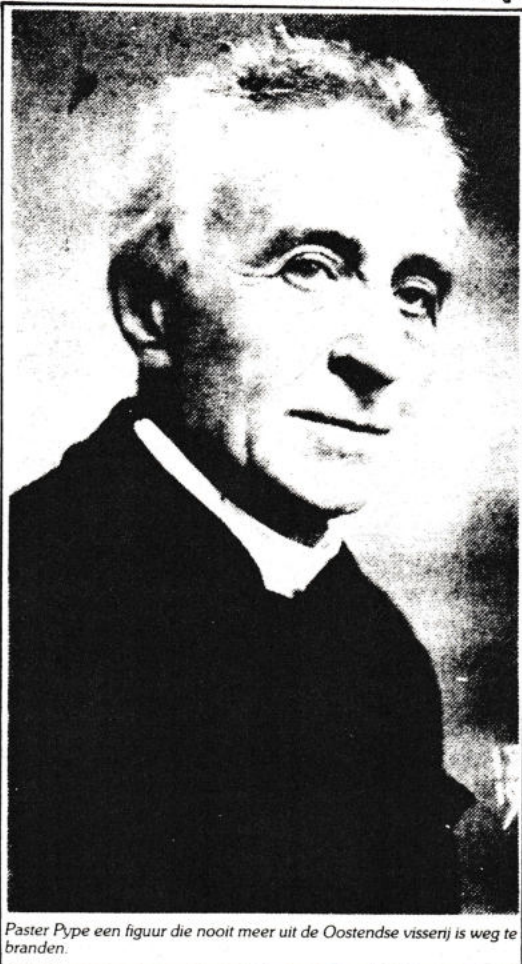
Bij een Ministerieel Besluit van 2 mei 1922 wordt het ontslag van F.H. Paster Pype als aalmoezenier van het Zeewezen aanvaard. Vier jaar later velt een ziekte hem en wordt hij onder massale belangstel- ling als een prins na een lijkdienst in de St.-Petrus en Pauluskerk ten gra- ve gedragen. Een passage uit de lijk- krede van minister Boels: 'Oostende is haar grootste burger kwijt: de zee verliest haar vurigste bewonderaar, de vissers verliezen hun trouwste vriend'.

En Ernest de Spot schrijft in het ju- niummer 1926 van 'Ons Volk Ont- waakt': 'Onschatbaar zijn de dien- sten door Paster Pype aan de Vlaamse zeevissers bewezen, en dat weten ze zelf nog best. Ontel- baar zijn degenen-vissers en ook anderen - die hij door woord en daad gesteund, geleid en gehol- pen heeft. Hij gaf zich arm en stak zich in schulden voor z'n werken en om anderen uit de nood te red- den. Z'n vrolijk woord, z'n gouden hart, z'n priesterlijke zelfverloche- ning, met een woord z'n prachtig karakter oefende een onweer- staanbare indruk uit op alwie hem benaderde. Allen beminde hij, doch het meest z'n vissers. En toen de ziekte hem voor goed neerveelde en hij voelde dat God hem binnen enkele uren zou roepen, was nog zijn woord: 'n' goën dag aan de visschers'.

En Despot besluit: 'En toen op 't kerkhof de lijkst op de rand van 't graf stond, de regen neerzipelde en ginds achter de kerkhofborm de Noordzee-zijn zee- dof aan 't kla- gen was, werd midden de dichte menigte, door een leering van de Visserij school een laatste dank- woord gericht tot hem, de duurge- afgestorvene. En dan zagen wij de stoere vissers, die niets ter we- relde vrezen en misschien honderd- maal in fiere doodsvreching hun leven tegen de stormende zee hadden verdedigd, we zagen die stoere vissers wenen gelijk kinde- ren...'

Posthuum krijgt hij later nog een standbeeld. Hoefde niet. Hij was bij leven en wezijn al een monu- ment.

Marc Loy

Paster Pype een figuur die nooit meer uit de Oostendse visserij is weg te branden.

14 maart 1459...

de zee streelde zacht het strand van Oostende. De vroege zon en de nevels gaven deze windloze ochtend een opvallend rustig gevoel. Enkele meters van de vloedlijn stond de wat zwaar uitgevallen toren van een klein bouwvallig kerkje. Samen met deze kleine Sint-Pieterskerk waren er nog enkele vissershuisjes door het graven van een haven in 1445 praktisch van de rest van de stad afgesneden.

Precies in één van die huisjes werd er die nacht een meisje geboren dat de naam Anna kreeg. Haar vader die de haringvisserij op een korver had verlaten, ten gevolge van een ongeval, zou nu werk vinden in het haringkaken aan de wal. Voor de zeevisserij van Oostende brak er immers een gouden tijd aan, en de uitbreiding van de stad liet dan ook niet meer op zich wachten.

Het oude gedeelte van de stad werd sedert 1445 niet meer als bewoonbaar beschouwd ten gevolge van overstromingen. De kerk stond er meermaals tot 3 voet onder water. Mede door deze teloorgang enerzijds en de uitbreiding van de stad anderzijds moest er een oplossing gevonden worden om de brave Oostendse zielen een deftig gebedshuis te geven.

Het was in 1446 dat de beslissing werd genomen om de door "kwade geesten" bewoonde kerk af te breken. Er werd uitgekeken naar een veiliger en hoger gelegen plaats om een nieuwe kerk te bouwen. Die werd gevonden even ten zuiden van de stad. Voor het aanvullen van deze grond werd er helaas afbraakmateriaal gebruikt van de oude kerk en zo kon ongemerkt de geest van een zekere Hekate zich met de nieuwe grond vermengen. Meer onrust kwam er voor Hekate toen op 19 juli 1478 de bisschop van Sarepta naar Oostende kwam en de grond waar de St.-Pieterskerk gebouwd zou worden met gewijd water besprenkelde. De verschrikte en door de spatten van gewijd water verbrande duivel doolde de hele nacht rond de bouwplaats. Lang zou haar vernedering echter niet duren, al 's anderendaags zag zij hoe de toekomstige pastoor der nieuwe kerk een vijfdien en helaas ongewijde steen toevoegde aan de vier in gouden en zilveren moortel gemetselde stenen. En het was aan deze vijfde steen dat Hekate zich vastklampte en zich liet insluiten in de toren.....

Jaren gingen voorbij..... Anna had een jeugd gehad zoals alle in deze jaren geboren meisjes. Gelukkige en minder gelukkige momenten waren aan haar twintig eerste levensjaren voorbijgegaan; haar vader stierf toen ze 15 was, maar het ergste was dat haar moeder sinds die tijd haar geheugen had verloren. Zodoende kwam Anna praktisch alleen op de wereld te staan.....

De dag waarop haar moeder stierf, één van de eerste winterdagen van 1484, besloot Anna zichzelf aan de kerk te offeren. Ze werd op 8 december van 1484 als kluizenares in de St.-Pieterskerk geïnstalleerd door de deken van Oudenburg. Enkele dagen later zou zij daar in haar cel de duivel Hekate leren kennen, die met haar listige en kwade bedoelingen Anna op de proef stelde.

Drie jaren zou de kluizenares die toen pas 28 geworden was, ontterende en verleidende toestanden met de duivel moeten ondergaan. Hekate slaagde er in Anna vernederd en uitgeput te laten rotten in haar cel. Haar geest ontsnapte uit het levenloze lichaam en aan de hemelpoort gekomen vertelde ze aan Sint-Pieter over de aanwezigheid van de kwelgeest in de kerk. Hekate, verlost van de kluizenares, kon nu vrij haar vernielende en voor heel Oostende kwellende streken voortzetten.

In 1489 zaaide ze grote vernieling over heel de stad. Maar St.-Pieter liet de Oostendenaars in 1493 de kerk helemaal herstellen. De jacht op de kwade geest werd voortgezet tot 1501, toen een groot ijzeren kruis op de toren werd gezet.

Tien jaren bleef Hekate verborgen en stil, maar daarna volgden 4 jaren van omwenteling, oorlog en bloedige strijd en Oostende viel vermoeid ten gronde in 1604.

Hekate die haar intrek genomen had in de oude kruidkelders, gelegen naast de vernielde kerk, zag met woede in haar ogen en vol teleurstelling hoe Oostende stilaan weer werd opgebouwd. De kerk werd opnieuw ingewijd in 1606. Door deze wijding was er voor de duivel helaas geen plaats meer in de St.-Pieterskerk. Gedurende ongeveer 70 jaren bleef Hekate verslagen toekijken hoe de kerk werd verfreesd met schilderijen, koor en preekstoel. Haar woede kende echter geen grenzen meer toen ze zag hoe in 1675 een afbeelding van Sint-Pieter in het monumentale marmeren portaal werd geplaatst.

Zij slaagde er in 1712 in een loodgieter in haar macht te krijgen en liet deze brave burger op 19 juni van hetzelfde jaar de kerk in brand steken. In de ruïnes van het gebouw nam Hekate weer haar intrek en ze liet zich in 1729 insluiten. Om haar terugkomst te bewijzen liet zij op de vierkante basis een achthoekige toren plaatsen.

Langs brede en smalle paden gingen er nu weer 160 jaren voorbij, maar de duivel is onsterfelijk en dat bewees zij op 14 augustus 1896.

De hele kerk brandde af, enkel haar eigen schuilplaats bleef bewaard. Het ergste wat Hekate had kunnen overkomen, gebeurde in 1919 toen de Koninklijke Commissie voor Monumenten besloot het beeld van St.-Pieter tegen de toren te plaatsen. Hekate zelf kan niets beginnen tegen het 245 jaar oude beeld, maar door haar listigheid liet zij een nietsontziende klimplant heel hoog langs de toren naar boven klimmen om daar het hele beeld van St.-Pieter te overwoekeren en aan het oog en de herinnering van de Oostendenaar te onttrekken. Nu kan ze gedurende vele jaren ongemerkt en heel langzaam haar zielevijand laten verrotten.

En het was pas op 16 april 1986 dat men begreep waarom Sint-Pieter de opdracht gaf aan 5 duiven om elk met een koperen naald in de hand van Hekate te gaan prikken en zo deze duivel uit haar schuilplaats te halen en in het licht buiten de toren te tonen hoeveel schade er in de loop der jaren was veroorzaakt aan de toren - windhaan - Calvarie en aan het St.-Pietersbeeld zelf waarvan de handen al waren afgerot. De hand van Hekate is dood maar zij zelf leeft nog altijd in de Peperbusse!

Dit verhaal werd geschreven in opdracht van Anna, gestorven in 1487.

De ziel van Anna is ook nog in de toren.....

----- PEPERBUSSE SOCIËTEIT 1478-1986 St.-PIETERSTOREN -----

Napoleon Bonaparte

Uit de geschiedenis van Oostende leren we dat Napoleon onze stad enkele keren heeft bezocht. Een eerste keer op 13.2.1798 (oprichting van de Conseil de Commerce), vervolgens op 10.7.1803 (hij was toen eerste-consul) ; een derde keer op 17.8.1804 en tenslotte op 21.5.1810 (bouw van het fort "Napoleon" - toen fort "Imperial" genaamd - en voltooid op 26.9.1812). Andere bronnen vermelden nog het bezoek van Napoleon aan Oostende op 10.7.1803 en op 12.9.1811.

Wie is nu die beroemde en beruchte Napoleon ?

In een reeks artikels zullen we proberen een beeld te schetsen van de man die als dictator wordt afgeschilderd maar van wie we nog altijd ons "Burgerlijk Wetboek" hebben overgehouden.

I. LEVENSLOOP

Napoleon was het tweede kind van Carlo Maria Bonaparte (1746-1785), advocaat, die op 18-jarige leeftijd was gehuwd met de 14-jarige Maria Leatitia Ramorino (1750-1836).

Carlo en Maria Buona Parte - zoals hun Italiaanse naam oorspronkelijk was en pas later door vader Carlo werd verfranst tot Bonaparte - hadden 13 kinderen waarvan er slechts acht in leven bleven :

Jozef (1768-1844)
Napoleon (1769-1821)
Lucien (1775-1840)
Maria Anna (later Elisa) (1777-1820)
Lodewijk (1778-1846)
Maria Pauline Charlotte (1780-1815)
Carolina Maria Annunziata (1782-1839)
Jerôme (1784-1860)

Napoleon. Een representatief ruitersportret in olieverf, in 1910 gemaakt door J. Chabod. Rome, Napoleonmuseum.

Napoleon werd dus als tweede kind in 1769 te Ajaccio op Corsica geboren. Al heel jong kreeg hij een opleiding aan de militaire scholen van Brienne, Parijs en Valence. Alhoewel hij een middelmatige student was - maar zeer sterk in wiskunde - werd hij reeds op 16-jarige leeftijd onderluitenant.

Hij onderscheidde zich bij het beleg van Toulon (dec. 1793) en werd, nog geen 30 jaar oud, bevorderd tot brigadegeneraal. In 1795 werd hij opperbevelhebber van het Franse leger.

In hetzelfde jaar huwde hij met de zes jaar jongere Joséphine de la Pagerie, dochter van een Frans edelman - die een suikerfabriek exploiteerde in Martinique - en de weduwe van comte de Beauharnais, generaal, die onthoofd werd.

Joséphine had een relatie met Barras, hoofd van de Directoire, met

wie Napoleon zich had verbonden en op wiens vraag hij een royalistische opstand tegen de Conventie had neergeslagen.

De staatsgreep van 1799 werd in Frankrijk begroet als het begin van een nieuw tijdperk. Enkele weken later kwam met de aanvaarding van de nieuwe Constitutie de macht in handen van drie consuls : Bonaparte, Cambacérès en Lebrun. Als eerste-consul en dus praktisch alleenheerser, voerde Napoleon een aantal hervormingen door, o.a.

- financiële hervorming door de organisatie van de staatsschuld en de stichting van de Bank van Frankrijk (1802) ;
- hervorming van het bestuur met instelling van prefekten, onderprefekten en burgemeesters allen door de centrale regering aangesteld en daaraan ook verantwoording verschuldigd ;
- hervorming van de rechterlijke macht, in hoofdzaak een reorganisatie van de rechtbanken en de politie.

Napoleon was een geboren leider en kreeg gemakkelijk de steun van het volk dat hem uitriep in 1800 tot eerste-consul voor 10 jaar in 1802 tot eerste-consul voor het leven in 1804 tot keizer.

Op 21.3.1804 liet hij het nieuw Burgerlijk Wetboek, de "Code Napoleon" afkondigen.

Op 2.12.1804 werd hij tot keizer gekroond (hij kroonde eigenlijk zichzelf) in de Notre-Dame de Paris, door Paus Pius VII en op 18.5.1805 werd hij tevens koning van Italië.

In 1809 verbreekt hij zijn eerste - kinderloos - huwelijk om op 2.4.1810 opnieuw te huwen met de 18-jarige Marie Louise van Habsburg, dochter van de Keizer van Oostenrijk, die hem op 20.3.1811 de zo fel begeerde erfgenaam schonk, Napoleon II, hertog van Reichstadt.

Ondertussen had Napoleon in Warchau (1806) een verhouding aangeknoopt met Maria Walewzka die in 1804 gehuwd was met graaf Alexandre Joseph Walewski. Uit deze idylle werd in 1810 een zoon geboren, Alexandre, die later als Fransman werd genaturaliseerd en in de politiek terecht kwam. Maria Walewska bleef Napoleon trouw en bezocht hem zelfs op Elba.

Na zijn nederlaag in Rusland (18.10.1812) en te Leipzig (19.10.1813) deed Napoleon op 6.4.1814 te Fontainebleau voor de eerste keer troonsafstand en werd hij verbannen naar het eiland Elba. Zijn tweede vrouw had hem intussen verlaten.

Op 7.3.1815 verschalkte hij zijn opzichters en ontsnapte. Hij keerde terug naar Parijs waar hij enthousiast door de bevolking werd ontvangen. Hij slaagde er in zeer snel een leger op de been te brengen waarmee hij België binnenviel en waar hij uiteindelijk bij Waterloo op 18.6.1815 definitief werd verslagen. Terug in Parijs deed Napoleon op 22.6.1815 voor de tweede keer troonsafstand en begaf zich naar Rochefort met de bedoeling uit te wijken naar Amerika. Dit werd hem echter verhinderd door de Engelsen die hem naar Sint-Helena, een eilandje in de Zuidelijke Atlantische Oceaan, overbrachten.

Hij overleed er op 5.5.1821, waarschijnlijk langzaam vergiftigd. Zijn stoffelijk overschot rust sinds 1840 in de Dôme des Invalides in Parijs.

In een tweede deel komen we terug op de diverse veldslagen en in een derde deel behandelen we de slag bij Waterloo.

Marcel Braet.

Bronnen :

- notities voordracht door dhr. M. Dewaele, Volkshogeschool Oostende ;
- notities gids Wellington museum Waterloo ;
- notities gids musée du Caillou Braine l'Alleud ;
- "Het einde van Napoleon" J. Devos ;
- Standaard Encyclopedie.

"De kroning van Napoleon" schilderij van Jacques David (1805-1807)

In het maandblad van oktober 1990 van "De Plate", staat op blz. 90-279 een artikel van de heer J.B. Dreesen over "Pieren of wormen steken".

De meeste lijnvissers passen inderdaad de hierin beschreven werkwijze toe, d.i. een spade of een riek in de grond steken en op het uiteinde ervan kloppen, om zó de pieren in de waan te brengen dat een vraatzuchtige mol ze wil verslinden. Hierbij nemen ze ijlings de vlucht bovengronds, en het loze vissertje hoeft ze maar op te rapen.....

Zó simpel is dat! Evenwel doe je deze bezigheid liefst in het nat voorjaar, want in de "kersentijd" liggen de wormen opgerold als een slang in een aardkluit en schijnen een zomer- i.p.v. een winterslaap te houden!

Peurders - zoals ik - wenden ook nog een vluiggere methode aan. Misschien hebt u reeds gezien dat in het Maria-Hendrikapark en het Lepoldpark, of op het St.-Catharina-, Pr. Stefanie- of pr. Clemantineplein, 's avonds een figuur met een zaklamp aan het werk is. Dat is geen "louche vent", maar wel een eerbare aardwormzoeker! U moet weten dat bij duisternis de grote, dikke, vette, donkerrode pieren bovenop de aarde of het gras de liefde bedrijven. Hierbij omstrengelen twee exemplaren zich innig met het bovenlichaam, en blijven slechts met het uiteinde contact houden met de grond.

Met één vluig greep kunt u dus twee wormen terzelfdertijd rijker zijn. Hierbij dient u echter zeer omzichtig te werk te gaan, want bij het minste onraad, d.i. een livhte trilling, verdwijnen beide verliefden vliegensvlug in hun respectieve holletje. Zó kan, vooral bij regenachtig weer en vochtige grond, in recordtempo een flinke peur worden bijeen verzameld. Ik zal later wel eens een woordje meer uitleg geven over het nobele bedrijf "peuren"; nu heb ik het echter alleen over "piere of wormen steken".

Op de meiboom leefde indertijd een zeldzaam origineel type "Zwarte Tjeppen". Deze gebruikte een nog meer efficiënte tactiek : met zijn zware klompen bonkte hij in het bosje op de grond, en bewoog zich zó langzaam achterwaarts. Zijn kleindochtertje vergezelde hem steeds bij deze activiteit en diende alleen de wegkoersende pieren in een doos te bergen.

Wat placht mijn vader zaliger te zeggen? "Niets slimmer dan een mens, maar je moet leven.....enniet dom zijn!"

VERNIEUWEN: LIDGELD VOOR 1991

We naderen het jaareinde. Dit betekent terug een periode van feesten, maar dit betekent ook vernieuwing van het lidgeld.

Het bedrag blijft behouden op 400 fr. en we vragen u het hierbij gevoegde overschrijvingsformulier te willen gebruiken.

Zit er in uw tijdschrift geen overschrijvingsformulier, dan betekent dit dat u reeds voldaan hebt aan deze formaliteit.

We wensen u prettige eindejaarsfeesten en danken u om in 1991 terug bij "Lange Nelle" te willen behoren.

rekening nr. 068-2075070-73

t.n.v. Westvlaamse Gidsenkring
Afd. Oostende "Lange Nelle"
Eekhoornstr.20
8400 OOSTENDE

Het Verkeersmuseum van de Belgische Spoorwegen komt in Oostende. Binnen twee jaar wordt het museum ingericht in Hangar 1 aan de westkant van het Vlotdok. In het museum worden oude stoomlokomotieven, dieseltrams, oude goederenwagons en andere oude rijtuigen tentoongesteld. De keuze voor een dergelijk museum van de Spoorwegen viel op Oostende omdat de stad een eindpunt is van belangrijke internationale treinverbindingen.

klavertje vier

♥ Gezondheid anno 1860

Een officier van gezondheid, die het drinkwater moest controleren, vroeg aan de sergeant welke voorzorgen hij had genomen tegen besmetting.

- Wel, eerst koken wij het, antwoordde de sergeant.
- Goed! zei de officier.
- En dan filteren wij het, ging de sergeant verder.
- Uitstekend! reageerde de overste.
- En dan, zei de sergeant, voor de zekerheid drinken we bier in Oostende.

Mercator op uitstap

11.10.90

OOSTENDE — De koningin der badsteden zal het een tijdje zonder haar pronkstuk, de Mercator, moeten stellen. Het museumschip wordt voor een opknopbeurt naar het scheepsherstellingsbedrijf Mercantile Beliard langs het kanaal Oostende-Brugge gesleept. Het volledig hoofddek zal een nieuwe houtbekleding krijgen en indien nodig wordt ook een

deel van de staalplaat eronder vernieuwd. Omdat een hijskraan niet met eventuele stukken staal tot bij de huidige ligplaats van het gewezen schoolschip kan, besliste de vzw Mercator de onderhoudsbeurt aan het scheepsherstellingsbedrijf Mercantile Beliard toe te vertrouwen.

De werken zullen duren van 7 november tot 15 februari. L.C.

La Radiana, het huis dat koning Leopold II liet bouwen voor zijn jonge vriendin barones de Vaughan in Cap Ferrat, is te koop bij Sotheby's International Realty. Het is een spectaculaire villa die herinneringen oproept aan de paviljoenen van Marie Antoinette in Versailles. Het centrale vertrek is een overkoepeld achthoekig salon met een prachtig uitzicht op de baai van Villefranche. Het domein, met exotische tuinen en een zwembad, is 5.600 vierkante meter groot. De koning der Belgen noemde dit plekje aan de Azurenkust „het paradijs op aarde”.

15.11.90

Israëlitische Gemeenschap: nieuwe generatie komt eraan

OOSTENDE - „De mensen naar een gebedsdienst krijgen is in een handelsstad als Oostende niet zo makkelijk. Na een jarenlange terugloop komt er eindelijk een nieuwe generatie aanretten.“ Dat zegt Jacques Kalter, tot eind vorig jaar voorzitter van de Israëlitische Gemeenschap in Oostende, die er sinds 1911 leeft. Toen werd immers de kleine synagoge gebouwd. Voor de Tweede Wereldoorlog telde Oostende zo'n honderd Israëlitische families, vandaag zijn er dat 62.

Jacques Kalter houdt niet van de term „Jood“. Hij noemt

trichplein 1 gebouwd. De stichters waren de Oostendenaars Nathari, Bloch en de dienstdoende rabbijn Frimelder. Veel Israëlieten woonden toen nog op het plateland, in de streek van Koksijde.

Volgens Jacques Kalter tot eind vorig jaar voorzitter van de Oostendse Israëlitische Gemeenschap, was dit een traditie die stamde uit een eeuwenlang gebed: „De Israëlieten werden eeuwenlang uit de steden verblijven. Met de bouw van de synagoge probeerden de stichters de Israëlieten uit het Oostende met elkaar in contact te brengen.

De synagoge is gebouwd op pilaren die verwijzen naar de geboden Gods. Die pilaren zijn zichtbaar aan de buitenkant van de synagoge, waar Davidster te zien is. Dit bestaat uit een dubbele letter delta, een verwijzing naar koning David, te lanks die duidelijke te lichten de Duitsers de sye tijdens de oorlog onge- wat doet vermoeden noot van het bestaan en. Wel verdwenen de uit de synagoge. Zonder ebedsboeken is een dienst onmogelijk. Ik schreef toen Amerikaanse vrienden om hulp. Zij zonden ons vijf Toras uit New-York.

Voor de Tweede Wereldoorlog woonden er een honderd Israëlitische families in Oostende. De meesten onder hen werden naar de concentratiekampen gevoerd, waar ze vergast werden.

Handelaars

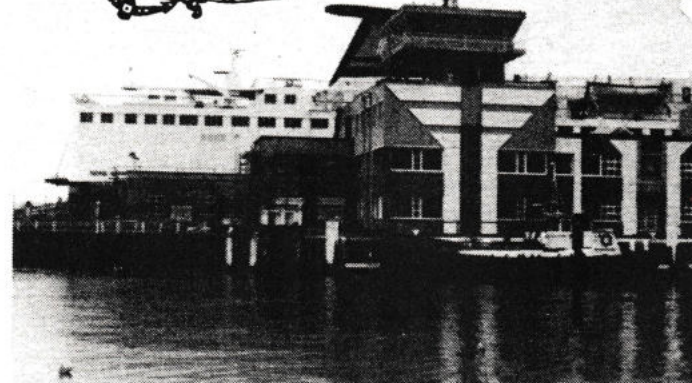
Jacques Kalter werd voorzitter van de Israëlitische Gemeenschap in 1948, eind vorig jaar zijn zoon hem op de gemeenschap overal uit West-

Jacques Kalter is voorzitter van de Israëlitische Gemeenschap in Oostende, die 24 44 46 (Foto VEO)

3 BEZOEK
OOSTENDSE SYNAGOGE
ZONDAG 03.02.1991
10 u.
F. VAN MAESTRICHTPLEIN

1 LEOPOLD II
URBANIST v. OOSTENDE
VRIJDAG 14.12.1990
20 u.
V.T.I. - STUIVERSTRAAT

4 BEZOEK
LOODSWEZENGEBOUW
ZATERDAG 02.03.1991
14.30 u.
INGANG GEBOUW

Het nieuwe loodswezengebouw mag best gezien worden maar of men van daaruit ook alles ziet valt sterk te betwijfelen. Zoals op de foto duidelijk blijkt benemen de gejumboiseerde ferries, zoals de Reine Astrid, zeer duidelijk het waarnemingsveld van de diensten voor de maritieme verkeersgeleiding in de nieuwe controletoeren. En met de komst van de nieuwe jumboferries zal de toestand er zeker niet op verbeteren. (M.L. / foto LVH)

De functionele renovatie van zowel de vistrap als het loodswezengebouw geven de visserskaai en haar maritieme omgeving een architecturale facelift die dit toeristisch knooppunt van Oostende best verdragen kan.

De „vistrap“ wordt dit paasweekend in gebruik genomen, het Loodswezengebouw is kwa „verpakking“ klaar maar de afwerking van de verschillende ruimten binnenin vraagt om nog een paar maand respijt. Op de beneden verdieping komen o.a. de administratieve diensten van het loodswezen, het bureau van nautisch directeur Claus, het voedingsmagazijn voor de loods- en sleepboten, het restaurant, het garage-atelier en het archief. Op de eerste verdieping treffen we de diensten van de zeevaartinspectie, de technische dienst van het zeewezen en de scheepsmeetdienst en ook het onderkomen voor de schippers en matrozen van de redebotten.

Te laag

De tweede verdieping die opgesplitst is in twee vleugels herbergt enerzijds de bureaus van de chefloodsen Demey en Legein en van opperschipper Vanderwal en de slaapkamer van de loods van wacht. Anderzijds biedt de andere vleugel onderdak voor de reddingsdienst van het loodswezen die vanaf windkracht 7 stand-by moet zijn.

De postmodernistische en geslaagde gevel wordt bekroond door de nieuwe toren voor de maritieme verkeersgeleiding in de haven. Hoewel deze nieuwe toren, wordt het visueel koninkrijk hoger werd gebouwd, wordt het visueel koninkrijk de haventrafiek fel gehinde het feit dat de aanmerende R.M.T.-ferry'schepen een belangrijke zichtshoek ontnemen aan de verkeersleiding. Een euvel dat er met de komst van de jumboferry niet zal op verbe-

teren. Het opstellen van een camera kan een oplossing zijn voor deze „dode hoek“. De nieuwe toren is overigens sinds eind vorig jaar in gebruik.

Het nieuwe loodswezengebouw mag dus best gezien worden maar ziet, zo te zien zelf niet alles. (M.L.)

2 BEZOEK
SCHEERSWERF I d P
ZATERDAG 19.01.1991
14.30 u.
NIEUWE WERFKAAI 2

VOORWOORD

In mijn "jonge" jaren werd ik drie keer verplicht Oostende te verlaten, telkens voor ongeveer een half jaar.

Nooit kende ik een gelukkiger moment, dan toen ik weer kon keren naar mijn geboortestad.

Mijn vrouw en ik zijn het roerend eens om slechts voor korte periodes op vakantie te gaan, want na één week afwezigheid begint het heimwee al te knagen.....Daarom denk ik dat alle Oostendenaars de wijze woorden beamen van ons aller vriend, James Ensor :

"'k Zetten uus Ostende boven alles,
'k gon eur noois verlôten,
en me laste schrèm go zien :
Ostende, lief blommetje van kleur,
emel van de zèè!
Leve Ostende en ze magter zien!"

WINKELLEN

Voor een man is niets plezanter dan met zijn vrouw te gaan winkelen en dat vooral in het buitenland! Bestendig weerklinkt de vraag : "Hoeveel kost dit en hoeveel kost dat?". Als wij in Zwitserland zijn doe ik dat als volgt : ik vermenigvuldig de prijs met 100 en deel het resultaat door 4. Dit truukje heb ik nog geleerd in het 3de Economische, tijdens de cursus Handelsrekenen.

Zeer handig. Probeert u zelf maar....

In Engeland rond ik natuurlijk voor het gemak af van 62 naar 60 frank, en in Frankrijk vermenigvuldig ik alles met 6! Als je zò onophoudend lustig shopping doet, dan geraak je na een paar uur wel groggy.

Het gebeurt dan ook soms dat ik zonder veel nadenken er iets uitflap en bijvoorbeeld een nul te weinig aanreken - mijn geliefkoosde vergissing, vraag het maar aan onze ere-stadssecretaris. Dan maakt mijn eega mij weer plots helder van geest door haar enthousiaste uitroep : "Wat? Kost dat maar zoveel? Kom, wij gaan binnen en kopen het!" Onmiddellijk moet ik dan de nodige correctie aanbrengen, waarop zij mij minachtend beziet en mort : "Hawel merci! Heb jij het Atheneum uitgedaan? Je kan nog niet rekenen!"

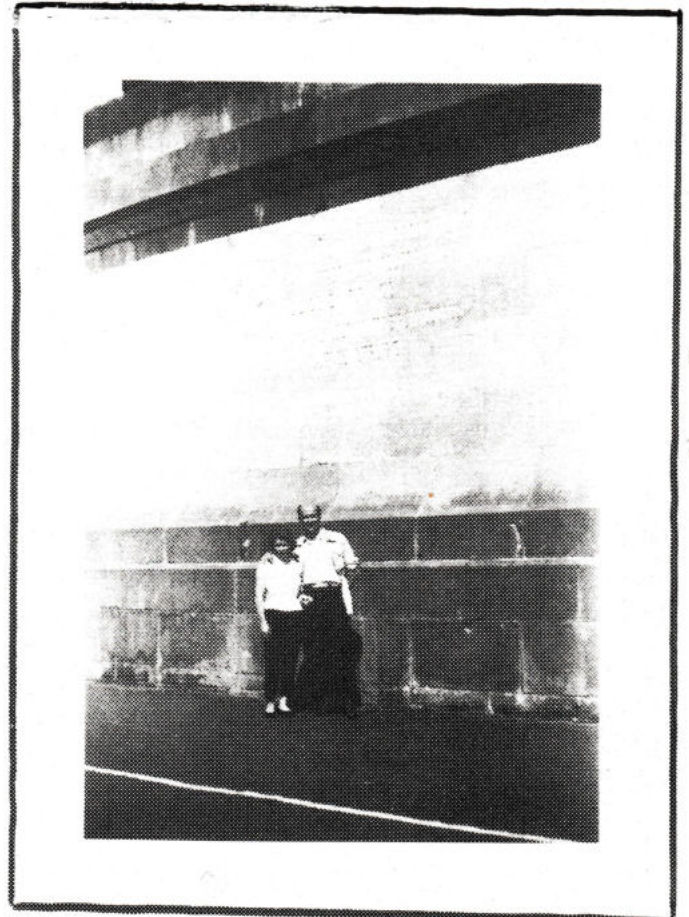
OP REIS

Wij hebben ooit een vliegtuigreis ondernomen van 3 weken naar het droomeiland Mallorca. U weet wel, zo'n goedkoop najaarsreisje met de gekende formule : 2 weken betalen, de 3de week gratis als toemaatje. Wij waren gelogeed in Deya, een beboste kuststrook in het noorden van het eiland. Na enkele dagen verveelden wij ons rot. Ik had echter in de reisbrochure gelezen dat je bij boeking in november recht had op 4 dagen autohuur, en zulks op kosten van de hotelier. Ik had op eigen houtje een Blitz-cursusje Spaans genoten vóór ons vertrek, en polste heel voorzichtig onze hotelbaas hierover. Maar de vurige Spanjaard ontplofte bijna van woede : "Madre mia," tierde hij "is het nog niet genoeg dat die verdomde agentschappen mij het vel van het lijf afstropen? En jij, jij zou op mijn zak nog 4 dagen per auto willen rondtoeren ook!" Ik heb wijselijk niet gewacht tot hij uitgeraasd was om snel de benen te nemen.....

Enfin, ik wil maar zeggen, dat het in Mallorca was dat mijn vrouwtje en ik de gewoonte hebben aangenomen om, na een paar dagen ter plekke te hebben rondgeneusd, onze horizon te verleggen via autostop.

Zó waren wij vóór een paar jaar eens met de CM op vakantie in St.-Nectaire (Auvergne - France). Wij wilden er "Le Lac Chambon" bezoeken, een zestal km daar vandaan. Een eindje voorbij het dorp begonnen wij aan de werkzaamheden. Dat gaat zó . Zodra wij een auto

zien aankomen, begint mijn vrouw met rechterarm en dito duim weidse gebaren te maken naar rechts. Ik loop omgekeerd een paar passen verderop en aap mijn eega na. Daarbij produceer ik mijn "biggest smile" - nog geleerd van oud-burgemeester Adolf Van Glabbeke - en sta daar letterlijk en figuurlijk van heel ver te blinken met mijn "gledder". Zo'n duo kan zelfs de meest harte-loze chauffeur niet voorbijrijden en zo troffen wij toen ook reeds roos bij onze eerste poging. Een jong koppeltje met een circa drie-jarig dochtertje nam ons mee. Het mevrouwtje giechelde en zei : "Wij hebben op de radio gehoord dat wij, Fransen, aangemaand worden

ons wat vriendelijker te tonen voor de toeristen. Hewel, je ziet dat wij ons best doen hé!" Dit beaamden wij natuurlijk ten volle en namen nog "vriendelijker" afscheid aan "Le Lac Chambon". Een paar dagen later hadden mijn vrouw en ik weer een lange wandeling achter de rug, en daar zij moe werd, begonnen wij aan een kruispunt van enkele wegen te "duimen". En wie stopt daar als eerste? Jawel, het vriendelijk paartje van "Le Lac Chambon". Voor de tweede keer taterde mevrouwtje er op los en wij stelden voor op een terrasje in het dorp samen een verfrissing te gebruiken. Het dochttertje boden wij een ijsroompje aan. Wij vernamen onder andere dat zij in feite gelogeed waren in St.-Nectaire-Haut en nabij Parijs woonden. Op zeker ogenblik werd mevrouwtje zelfs vertrouwelijk en vroeg lachend: "Maar weet je, dat wij Fransen, de Belgen beschouwen als achterlijk, en als wij een mop vertellen dat jullie altijd de domste zijn?" Parbleu! Hadden zij een ijskoude emmer water over mijn verhit lijf gegoten, ik zou in geen grotere "Franse colère" geschoten hebben als toen!

"Ha ja, madame," tierde ik "Wablief? De Belgen zijn dom en achterlijk? Je moet eerst en vooral een onderscheid maken tussen Vlamingen en Walen, zulle! Als wij, kleine Vlamingen op reis gaan, trachten wij steeds de taal te spreken van de bevolking zelf en als wij toeristen ontvangen, spreken wij hen aan in hun eigen moedertaal. Bijna alle Vlamingen spreken vloeiend(!) Frans, Engels en Duits, en velen trekken hun plan in 't Spaans en zelfs in 't Italiaans en in wat weet ik veel! En waar staan jullie, Fransen? Jullie spreken alleen jullie eigen taal, en denken dat het Frans dé wereldtaal is, die de anderen maar MOETEN kennen. Jullie zijn zelf te hoogmoedig of te dom om een vreemde taal te WILLEN aanleren....Jullie kennen alleen Frans en daarmee basta!" .

Ik schuimbekte. Mevrouwtje verbleekte en stotterde: "Je moet daarom niet kwaad worden, éh! Jullie Belgen vertellen toch ook moppen en spreken toch ook kwaad over ons, Fransen?" "Neen madame, hoegenaamd niet," hernam ik waardig. "Wij spreken altijd vol lof over onze geburen. Mijn vader verbleef tijdens de Eerste Wereldoorlog gedurende 4 jaar in Noord-Frankrijk en als stoker aan de spoorwegen verzekerde hij er de bevoorrading van de geallieerde troepen aan het front. Hij heeft er 4 jaar lang met Fransen omgegaan en hij heeft altijd gezegd: "Les Français sont toujours prêts à vous aider. Ce sont vraiment des amis, des camarades!" Le charme était rompu, nondeju! Er volgde een pijnlijke stilte... Het dametje zat perplex en haar man rammelde zenuwachtig met zijn autosleutels. Wij hebben ze "bon retour à Paris" toegewenst. Hij klopte op de schouder van "le petit Belge" maar zij bewaarde een ijzig stilzwijgen.....

VOORGESCHIEDENIS

Over gasthuizen en hospitalen wordt er te Oostende voor het eerst gesproken omstreeks 1400. Het waren de Grauwzusters die drie eeuwen lang voor de ziekenzorg zouden instaan. Vanaf de 17de eeuw zetten zich ook een groep Zwartzusters voor deze taak in.

In 1684, in de Spaanse tijd, liet Balthasar Van Nuys, een te Puerto Sancta Maria bij Sevilla gevestigde Antwerpenaar en zakenman bij testament een groot bedrag na aan zijn nicht Maria-Catharina Van Nuys. Zij moest echter daarmee te Oostende een Godshuis oprichten "onder de bescherming van de Heilige Driekoningen, tot glorie van God en troost van armoede en ouderdom". Met dien verstande echter dat Fransen uitgesloten waren tot in het vierde geslacht!

Wat zou daarvan de reden kunnen zijn?

Wanneer we eventjes teruggraven in ons Vlaams verleden dan zien we dat zes jaar vroegeer, namelijk in 1678 het Verdrag van Nijmegen tot stand kwam waardoor Frans-Vlaanderen voorgoed bij Frankrijk werd ingelijfd.

Onze voorouders hebben toen zeer woelige tijden gekend. Van die legendarische Franse charme was toen in onze contreien niet veel te merken. Onze voorouders waren jaren naeen het slachtoffer van gebiedsroof, verwoestingen, plunderingen en plagerijen vanwege de Fransen. Dat Balthasar Van Nuys dat niet vergeten had, is maar menselijk. In 1705 stichtte Maria-Catherina haar Godshuis, mede dank zij een juffrouw de Spinola die haar een groot legaat schonk. Het Godshuis lag "ten Oosten aboutheerende de herberg den Hert en Zuiden d'Heerenstrate." Het Godshuis Van Nuys ofte Drie Koningen werd soms fundatie St.-Elisabeth geheten.

Met de afschaffing van de Oostendse Compagnie in 1732 - we zitten intussen in de Oostenrijkse Tijd - hervalt Oostende in diepe armoede en ellende, ook het Godshuis is een ruïne aan het worden.

In 1764 stelden de gezusters Anna-Francisca en Maria-Christina Reyngoet "hun huys gelegen in de Kapellestraat ten dienste van alle arme kranke lieden, dewelke zij aldaar opvingen ende lieten oppassen ten hunnen koste".

Maria-Christina trok met de "diligentie" naar Rumbeke om medewerksters te vragen in het gekende "nieuw convent". Er werden 3 zusters afgestaan om te Oostende een hospitaal op te richten met juffrouw Doom als eerste overste, "een geestelijke dochter van groote volmaaktheid en beziel met teedre liefde en zorgvuldigheid voor den armen".

Deze geestelijke dochter was ook een zakelijke vrouw."Zij bedingt contractueel met het Magistraat, gratis hulp van de chirurgien der stede...van de apotekaris van den arme....van het armenfonds en de kerkheeren". Die laatste zorgden gratis voor een lijk-kist en een decen-te begrafenis voor wie in het Godshuis stierf. Bovendien kreeg juffrouw Doom van de paters Capucienen de toelating om haar Godshuis te mogen inrichten "in de inutile appartemen-ten van de Drie Koningen". Dit was in 1771.

Hoogstwaarschijnlijk lag juffrouw Doom aan de oorsprong van het Burgerlijk Hospitaal. In 1770 vroeg en bekwam het Oostendse Magistraat van keizerin Maria-Theresia het octrooi voor een " te erigeeren ziekenhuys voor de armen".

Het zou nog duren tot in de Hollandse periode vooraleer het project vaste vorm zou krijgen.

HET BURGERLIJK HOSPITAAL

Op het einde van de Hollandse Tijd (1815-1830), namelijk op 17 juli 1829 heeft J.B. Serruys, burgemeester van 21.08.1821 tot 13.08.1830 in de Weststraat (huidige A. Buylstraat) de eerste steen gelegd van het nieuwe Burgerlijk Hospitaal.

In 1834 vroeg de "regentie" van Oostende o.l.v. J. B. Lansweert, burgemeester, aan Mgr. Franciscus Renatus Boussens, 18de bisschop van Brugge, of ook voor het Oostendse Hospitaal religieuzen konden worden ingezet om het hospitaal te beheren in plaats van seculieren die er de dienst verrichten.

De eerste 3 zusters kwamen in Oostende tot op 19 juni 1834. Het waren hospitaalzusters van St.-Jan met de regel van de H. Augustinus.

Zuster Theresia Lefebure, die als overste van het hospitaal de traditionele titel "Mevrouw" zou dragen, werd geboren op 10.10.1780 en overleed in de leeftijd van 94 jaar op 13.12.1874.

Zuster Robertina Calmo werd geboren te Brugge op 01.02.1798 en overleed in de leeftijd van 72 jaar op 04.08.1870.

Zuster Martha Leys ook te Brugge geboren, op 13.12.1800, overleed als 47-jarige op 05.04.1848 .

wordt vervolgd

SPROKKELS

ONZE GIDSENFAMILIE BREIDT UIT.....

ELKE (° 9 oktober 1990) , dochter van Dominique Proot en
Ann Samyn (gids "Lange Nelle")

MICHIEL (° 22 november 1990) , zoon van Peter De Rycke en
Anne Marie Pollet (gids "Lange Nelle")

!proficiat aan beide ouderparen!

* - Niet iedereen heeft altijd goed opgelet in klas. In Mei '40 vroeg er een pas aangekomen Duits soldaat "Waar zich de brug naar Engeland bevond?". Dat was wel wat te vroeg. Nu kunnen de Engelsen al eens via de Euro-tunnel van Franse lookadems genieten...

- Over soldaten gesproken : in onze jonge tijd zaten we in het peloton kandidaat-gradees en moesten we om beurten het bevel voeren. Op een dag was er een kameraad van dienst die liever gewoon soldaat was geworden (en het ook werd) en hij moest drill geven. Hij stelde ons op en riep : "Rechts lij...nen!" en daarna had hij moeten roepen : "Hooooofd fiks!", doch hij riep echter : "Hooooofd ...af!". Ge kunt denken wat een ordevolle chaos hiervan het gevolg was! In plaats van een perfecte rij stramme manschappen plooiden we in alle richtingen dubbel.

-Een andere keer: kompasmars; in groepjes van 2,3,... Een der groepen kwam nogal laat binnen. De strenge sergeant, die informeerde naar de reden van hun laattijdigheid, kwam nogal erg dicht staan bij zijn speurtocht, doch ze hadden hun voorzorgen genomen en enkele koffieboontjes geknabbeld...

- Ook Oostende is een beetje zijn hoofd kwijt sedert onze Mercator vertrokken is voor "grote kuis" en herstellingen aan het dek. Doch we maken vorderingen : vroeger moest hij (of zij?) naar Antwerpen. Sedert Belliards - nu aan het nieuwe zwaardok op de vaart - een eigen ferme scheepslift bezit en in staat is om zelfs verschillende schepen samen op het droge te behandelen, kan die face-lift bij Moeder Oostende gebeuren.

- een bezoek aan deze scheepslift is trouwens voorzien bij het derde bezoek dat we zullen brengen aan andere delen van de haven, doch we wachten eerst nog wat op de komst van de Primavera. . Ondertussen kunnen we rustig één en ander voorbereiden.

- Die slanke, wit-rode mast die men links ziet waar de weg naar de Vismijn begint is waarschijnlijk voor velen een langgerekt vraagteken. We zijn aan de weet gekomen dat het gaat om een "hulpmiddeltje" voor de verre verbindingen van de Zeemacht. Misschien vertrekken langs hier regelmatig ook liefdesboodschappen naar de Golf, naar Sadamtje misschien ???...

- Zopas verscheen de nu gedrukte gidsenfolder. De Stad zorgde ervoor en er zouden na het Nederlands nog een 5-tal andere talen volgen.

-In onze gedachten spoken nog vele ideeën zoals : onze nieuwsgierigheid de vrije hand geven en eens gaan speuren naar het wat er al kan verteld worden over het "Grof vuil", en het ander, en het lopend, en over de geschiedenis van de "Mestkarren" en de "Str...fabriek" zoals de voorloper van de Verbrandingsoven heette; men zou ook eens kunnen redeneren over "Oostende, verkeersknooppunt"...

J. FONTEYNE

Zee

VROEGER.....

Toen ik een kwarteeuw geleden de lessen volgde aan het kollege in Oostende gingen we haast iedere middag op het strand voetballen. „Zeelucht is goed voor lijf en leden,” zei de studieprefekt. Wie met een bal niet uit de voeten kon, moest wel iedere keer de toelating vragen om te wandelen, maar dat werd meestal toegestaan, zij het binnen een beperkte ruimte. Zodoende waren de meesten tevreden. De zee was van alle tijden, maar vooral van ons.

Hoe anders is de ervaring van de moderne strandtoerist. De autowegen naar de kust zijn breder dan ooit, maar voor je het weet zit je in de file, synoniem van stress en risico. De gigantische stroom auto's roept al gauw de vraag op of de zee met haar cafés, frietkramen, broodjestenten en vervuiling wel de moeite loont. Zee en strand werden blijkbaar te klein voor al dat toerisme en het vele afval waarmee we zitten opgescheept. Zelfs vluchten kan niet meer. „Het is alsof ik in een vat gelatine gevallen ben,” zei een kennis die onlangs plakkerig thuis kwam na een vakantie aan de Adriatische kust.

Zeker, er zijn nu de vele terrassen met zonnebanken voor dames met blote borsten. Terwijl men vroeger ongestoord rondhuppelde zonder zijn lichaam staande te moeten houden in een hedonistische blootkultuur waarbij ieder verval meedogenloos in de verf wordt gezet, is „bruinbakken” voor velen het meest begerenswaardige vakantie-ideaal. Er is niet alleen salmonella. Er ging al zoveel plezier verloren sedert de badpakken kleiner werden om meer te bruinen.

DS 7.8.89 (BCL)

CASINO - KURSAAL OOSTENDE

architect LÉON STYNEŃ +

Het belangrijkste project volgend seizoen is een tentoonstelling rond de figuur van Léon Stynen. Aanleiding voor deze hommage is het 10-jarig bestaan van het Singelgebouw, een van Stynens laatste realisaties.

Stynen was reeds jong een succesvol architect en ontwierp en realiseerde een enorm aantal projecten. Vele daarvan bevinden zich in de provincie Antwerpen. Een totaalbeeld van Stynens werk als architect en stedenbouwkundige overspant meer dan een halve eeuw Belgische architectuurgeschiedenis. Een hulde aan deze architect in een huis dat zich sinds een 5-tal jaar speciaal op architectuurtentoonstellingen toelegt, is dan ook vanzelfsprekend. De tentoonstelling wordt gerealiseerd met de steun van de Provincie en Frank Commers voor het Stynenarchief.

Aan de tentoonstelling werken mee: Geert Bekaert, Ronny De Meyer en Stéphane Beel.

IN DE SINGEL

J. VAN RIJSWIJCKLAAN 155

2018 ANTWERPEN

VAN 20.12.1990 TOT 03.02.1991

DINSDAG TOT ZONDAG (14u. - 18u.)

ECOLE NOUVELLE
Amélie HAMAIDE
a. s. b. l.
Avenue Hamoir 31
1180 BRUXELLES - ☎ 374 72 44

REACTIE

26/10/90

A Monsieur le Guide
du Musée James Ensor.

Cher Monsieur Omer,

Comme tous mes amis de notre classe je désire vous remercier pour la visite guidée du beau musée.

Nous avons été très impressionnés par tout ce que vous nous avez appris sur la peinture belge, il a apporté à nos peintures une impression très particulière qui nous a montré les différences entre les primitifs flamands, et ceux qui les ont suivis.

Encore merci pour le voyage dans une période qui nous a apporté de précieux enseignements.

Je vous prie d'accepter, cher Monsieur, mon meilleur souvenir.

Nomy 6^{en} Christian

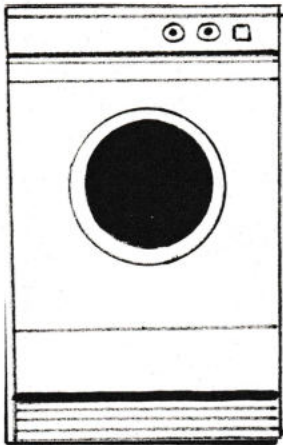
ecole Hamaide

Hotel - Restaurant

LUSITANIA

De Hr Tony Maeyaert
Visserskaai 35
8400 OOSTENDE

Uit sympathie

GLORIA

WASAUTOMATEN - KOELKASTEN
DROOGAUTOMATEN - AFWASMACHINES

Gistelsteenweg 29
Torhoutsteenweg 406

OOSTENDE

☎ 059 / 70 52 74

FOTOCOPIEHUIS

DESNERCK D.

Torhoutsteenweg 196

8400 OOSTENDE

Tel. 059/50 31 46

**FOTOCOPIES
AAN DE
GOEDKOOPSTE PRIJZEN**